

Sygn. I C 886/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Lidia Kopczyńska
Protokolant:	stażysta Ewa Lis

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2015 r. w Ciechanowie

sprawy z powództwa

(...) S. A. z siedzibą w W.

przeciwko

P. Ł.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego P. Ł. na rzecz powoda (...) S. A. z siedzibą w W. kwotę 5559,27 zł (pięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia siedem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 10 maja 2015 roku do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanego P. Ł. na rzecz powoda (...) S. A. z siedzibą w W. kwotę 1495,00 zł (jeden tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 886/15

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W., reprezentowany przez radcę prawnego M. C., pozwem złożonym w dniu 8 września 2015 r. wnosił o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanego P. Ł. kwoty 5559,27 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 maja 2015 r. do dnia zapłaty. Ponadto wnosił o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 29 kwietnia 2012 r. w miejscowości D., pozwany P. Ł. prowadząc w stanie nietrzeźwym pojazd marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu kierującemu pojazdem marki F. (...) nr rejestracyjny (...) wskutek czego doprowadził do zderzenia z tym pojazdem. Kierujący F. K. N. wskutek zdarzenia doznał szkody osobowej. Pojazd kierowany przez pozwanego w dniu zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u powoda. W związku z tym zdarzeniem powód wypłacił poszkodowanemu K. N., w ramach umowy OC sprawcy szkody, kwotę 5559,27 zł obejmującą świadczenie z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w wysokości 5000 zł oraz zwrot kosztów leczenia 559,27 zł. Niniejszym pozwem powód dochodzi zwrotu wypłaconego odszkodowania na

podstawie art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. nr 124 poz 1152).

Powód wnosił o zasądzenie odsetek zgodnie z art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c. od dnia następnego po terminie płatności wskazanym w wezwaniu do zapłaty z dnia 29 kwietnia 2015r. skierowanym do pozwanego.

Zarządzeniem z dnia 14 września 2015 r. Przewodniczący skierował sprawę do rozpoznania w trybie zwykłym (dowód: zarządzenie k. 1 akt).

Pozwany P. Ł. nie kwestionując zasadności roszczenia wnosił o rozłożenie należności na raty po 100 zł miesięcznie.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany P. Ł. prowadził w dniu 29 kwietnia 2012 r. pojazd marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) będąc w stanie nietrzeźwym. Z powodu nie ustąpienia pierwszeństwa przejazdu kierującemu samochodem marki F. (...) doszło do wypadku. Kierujący samochodem F. (...) doznał obrażeń kręgosłupa. Za to zdarzenie P. Ł. został skazany prawomocnym wyrokiem na karę 1,6 roku pozbawienia wolności z zawieszeniem wykonania kary na 5 lat próby. Ponadto zostało zatrzymane jego prawo jazdy na 4 lata (dowód: zeznani pozwanego k. 63-64 akt).

Decyzją z dnia 4 lutego 2013 r. (...) S.A. wypłacił poszkodowanemu K. N. kwotę 5559,27 zł (dowód: kserokopia decyzji k. 40 akt).

O wypłaconym odszkodowaniu został zawiadomiony sprawca szkody pismem z dnia 29 kwietnia 2015 r. Pismem tym P. Ł. został równocześnie wezwany do zwrotu wypłaconego odszkodowania w terminie 7 dni od otrzymania pisma. Pismo pozwany otrzymał 8 maja 2015 r. (dowód: wezwanie k. 43 akt, potwierdzenie odbioru pisma k. 46 akt).

Należność nie została zapłacona przez P. Ł.. Pozwany nigdzie nie pracuje, jest na utrzymaniu rodziców. Nie kwestionując zasadności roszczenia ani wysokości dochodzonej przez powoda kwoty, pozwany nie zapłacił należności z powodu braku środków (dowód: zeznania pozwanego k. 63-64 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dołączone dokumenty: notatkę urzędową k. 5 akt, postanowienia k. 6-7 akt, potwierdzenia pokrycia ubezpieczeniowego k. 8-10 akt, kserokopii akt ubezpieczeniowych k. 12-55 akt, zeznania pozwanego P. Ł. k. 63-64 akt.

Sąd uwzględnił dołączone do akt dokumenty, ich prawdziwość nie była kwestionowana przez strony i nie budzi wątpliwości. Przedłożone dokumenty rzeczywiście były sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane.

Sąd za wiarygodne uznał zeznania pozwanego były one bowiem logiczne i spójne, a co najważniejsze znalazły potwierdzenie w zgromadzonych dokumentach. Pozwany nie kwestionował zasadności roszczenia ani wysokości wypłaconego odszkodowania i zadośćuczynienia, a jedynie wnosił o rozłożenie należności na raty.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. W myśl art. 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Przesłankami odpowiedzialności jest łączne wykazanie trzech przesłanek: zachowanie sprawcy szkody, powstanie szkody w majątku poszkodowanego oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem a szkodą.

Zgodnie z art. 822 §1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. nr 124 poz 1152) ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W niniejszej sprawie ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u powoda - kierujący samochodem marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) P. Ł. - spowodował kolizję. Z powodu nie ustąpienia pierwszeństwa przejazdu kierującemu marki F. (...) doszło do wypadku. Kierujący samochodem F. (...) doznał obrażeń kręgosłupa

Zgodnie z art. 43 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. nr 124 poz 1152) zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący wyrządził szkodę w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości.

Przesłanką konieczną do powstania prawa regresu w stosunku do kierującego jest wypłacenie przez zakład ubezpieczeń świadczeń na rzecz poszkodowanych. Z tym momentem - z mocy samego prawa - powstaje prawo zwrotnego dochodzenia roszczenia, które z tą samą chwilą staje się wymagalne. Powstaje zasadniczo nowa wierzytelność, choć pod wieloma względami jest ona jednak uzależniona od istnienia wierzytelności pierwotnej (podstawowej), jaka została zaspokojona przez zapłatę świadczenia ubezpieczeniowego. Wierzytelność pierwotna, która przysługiwała poszkodowanemu, została zaspokojona i dzięki temu powstało roszczenie zwrotne zakładu ubezpieczeń.

Dla ustalenia, czy w danych okolicznościach powstaje po stronie zakładu ubezpieczeń uprawnienie do dochodzenia od kierującego pojazdem zwrotu wypłaconego poszkodowanemu odszkodowania istotne jest rozstrzygnięcie, czy przesłanką konieczną dla powstania tego uprawnienia (odpowiedzialności kierującego) jest istnienie związku przyczynowego między określonymi w treści ustawy okolicznościami faktycznymi a szkodą.

Przyjmuje się w doktrynie, że spośród okoliczności wymienionych w pkt 1-4 jedynie między rozmyślnym działaniem (pkt 1) kierującego a szkodą musi zachodzić adekwatny związek przyczynowy (art. 361 k.c.). W odniesieniu do pozostałych stanów faktycznych do powstania roszczenia zwrotnego po stronie zakładu ubezpieczeń wystarczy sam fakt, że kierujący wyrządził szkodę (w stanie po użyciu alkoholu, gdy wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa, kierujący zbiegł z miejsca zdarzenia).

W niniejszej sprawie powód wykazał, że wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 5559,27 zł. (...) S.A. wskazał, że podstawą dochodzenia przez niego zwrotu wypłaconego odszkodowania jest okoliczność, iż P. Ł. kierował pojazd będąc w stanie nietrzeźwości. Odpowiedzialność P. Ł. za spowodowanie wypadku w stanie nietrzeźwości została ustalona prawomocnym wyrokiem wydanym w sprawie karnej. Faktu tego pozwany nie kwestionował. Podobnie nie kwestionował wysokości wypłaconego przez ubezpieczyciela świadczenia na rzecz poszkodowanego. W tej sytuacji Sąd uznał, że zachowanie P. Ł. wypełnia normę art. 43 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. nr 124 poz 1152), a tym samym sprawca szkody winien jest zwrot odszkodowania wypłaconego przez ubezpieczyciela w wysokości dopowiadającej faktycznie wyrządzonej szkody.

Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia szkody, które w doktrynie definiuje się niejednolicie. Odosobnione jest stanowisko, że szkodą jest tylko zmniejszenie majątku, które nastąpiło wbrew woli poszkodowanego, a więc, że wydatki, do których poniesienia nie został "zmuszony" poszkodowany, nie są objęte pojęciem szkody. Przeważa stanowisko, że szkoda majątkowa to różnica między stanem majątkowym poszkodowanego, który powstał po nastąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek, a stanem jaki by istniał, gdyby to zdarzenie nie nastąpiło. Pojęcie szkody było też przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego m.in. w uzasadnieniach wyroku z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 ("Izba Cywilna" 2002, nr 12, s. 40) oraz uchwały z dnia 15 listopada 2001 r., (III CZP 68/01). Sąd Najwyższy - odwołując się do przeważającego stanowiska wyrażanego w doktrynie - stwierdził, że szkodą jest uszczerbek w prawnie chronionych dobrach majątkowych, wyrażający się w różnicy między stanem tych dóbr, jaki istniał i jaki następnie mógłby istnieć w ramach normalnej kolei rzeczy, a stanem jaki powstał na skutek zdarzenia wywołującego zmianę polegającą na uszczupieniu aktywów lub zwiększeniu pasywów. Sąd Najwyższy podkreślił, że w takim rozumieniu szkodę ujmuje przepis art. 361 § 1 k.c.

Art. 361 k.c. wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, ale jednocześnie należy z niego wyprowadzać zakaz przyznawania odszkodowania przewyższającego wysokość faktycznie poniesionej szkody.

Objęcie pojęciem szkody kosztów i wydatków poniesionych w następstwie zdarzenia wywołanego szkodą wynika z kompensacyjnego charakteru odszkodowawczego. Dał temu wyraz Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 (niepubl.), stwierdzając jako rzecz oczywistą, że podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, iż odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Cel ten realizuje naprawienie szkody uwzględniające indywidualną sytuację poszkodowanego.

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował wysokości szkody ani faktu jej wypłacenia poszkodowanemu i dlatego Sąd zasądził kwotę dochodzoną pozwem.

Jeśli chodzi o początek daty płatności odsetek od zasądzonej kwoty, to stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, które jest wymagalne. Kwestię wymagalności roszczenia reguluje przepis art. 455 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia. Jak wynika z pisma powoda skierowanego do pozwanego, sprawca szkody był wezwany przez ubezpieczyciela do zapłaty pismem z dnia 29 kwietnia 2015 r. Ponieważ temu obowiązkowi nie zadośćuczynił, zgodnie z żądaniem powoda Sąd zasądził odsetki od dnia 10 maja 2015 r.

W treści wyroku Sąd nie zamieścił odrębnego punktu odnośnie oddalenia wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty, mając na uwadze stanowisko wyrażane w doktrynie. Odmowa rozłożenia świadczenia na raty albo wyznaczenia terminu do spełnienia świadczenia nie wymaga odrębnego orzeczenia w sentencji wyroku, lecz powinna być umotywowana w uzasadnieniu (K. Piasecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 1, red. K. Piasecki, s. 1504, Przemysław Telenga (w;) Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego).

Sąd nie uznał za zasadne rozłożenie zasądzonej należności na raty. Możliwość taka wynika z art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przesłanką do rozłożenia świadczenia na raty jest pozytywna prognoza odnośnie spłaty, bowiem celem uregulowania z art. 320 k.p.c. jest zapewnienie dłużnikowi możliwości spłaty zadłużenia. W niniejszej sprawie pozwany nie posiada żadnego majątku, jest bezrobotny i pozostaje na utrzymaniu rodziców. Stan majątkowy pozwanego nie daje rękami poprawy jego sytuacji finansowej na tyle aby możliwe było regulowanie w terminie płatności rat. Ponadto należy wskazać, iż od chwili wytoczenia powództwa pozwany nie zapłacił nawet w części należności dochodzonych pozwem. Taka postawa pozwanego również wskazuje na to, że należność rozłożona na zadeklarowane przez pozwanego raty nie będzie przez niego spłacana w przyszłości w ratach. W tej sytuacji, ze względu na dotychczasową postawę pozwanego, Sąd uznał za niecelowe rozłożenie należności na raty.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą wyrażoną w trybie art. 98§1i §3 k.p.c.

Na koszty składają się: opłata sądowa, którą uścił powód – 278 zł, koszty zastępstwa procesowego poniesione przez powoda w kwocie 1200 zł - wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego powoda, których wysokość wynika z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) oraz 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku.

(...)